

● לא מן הנמנע שאחת ממפלגות הפועלים תעלה הצעה לפיקוח ממשלתי על הבחירות להסתדרות. דבר זה, שייעשה על מנת למנוע לחץ טוטאלי של מפא"י בבחירות, ייתקל בקשיים, בגלל התנגדות חלק מאנשי הוועד הפועל להתערבות הממשלה בענייני ההסתדרות. הצעה נוספת של אותה מפלגה: פיקוח מבקר המדינה על גיזברות ההסתדרות.

● במקרה שחוק המעבר, המעובר עלידי מועדון שש המפי לגות לענייני חוקים, לא יוגש עלידי המועדון, מתכונת אחדות העבודה הציעה אותו בהקדם לכנסת. העיכוב היחיד כמעט להגשת החוק הוא הח"כ הליברלי יזהר הררי, שמשך כל פעולת המועדון היה מעבד בקביעות את העברתם המהירה של רוב החוקים.

● עניין פחות המטבע יעלה מחדש, מיד לאחר הרכבת הממשלה החדשה. לאחר יותר משנה של התחמקות, נאלץ לא מכבר דויד הורוביץ, נציג ישראל בבנק העולמי, להבטיח לבנק, שחודשיים לאחר הרכבת הממשלה היא תקבל החלטה בשאלת שערי המטבע.

השמאל והימין לוחצים כל אחד בכיוון הפוך בשאלה זו. קבלת תביעת הליברלים להפסקת הפיקוח על המטבע הזר תביא לפיחות, בעוד

האנושות

הזבנג הגדול

עשרת אלפים תינוקות נידונו באחד מימי השבוע למחת או לחיי-עיויים כבעלי-מום — עוד לפני שנולדו.

הזבנג הגדול — פצצת חמישים המגטון — פוצצה בכרית-המועצות, תוך התעל-מות צינית מדעת האנושות, החליטו השלי-טים הסובייטיים לנסות נשק נורא זה. בי אותה ציניות גינו את המעשה כל אותם אנשים בעולם — ובישראל — שצידדו עוד אומלול בפיצוץ-האטום הצרפתיים וה-אמריקאיים.

מעולם לא היה חוסר-האונים של המין האנושי, נוכח תעוטי גושי-הכוח, כה בולט כמו השבוע. כי באותם הימים שהסובי-טיים פוצצו את הפצצה הנוראה, הגבירו גם האמריקאים את תעמולת-המלחמה שלהם, הגבירו את בניין המיק-לטים ברחבי מדינתם וחידשו את התביעה ל-חזיר לגרמניה את ה-שטחים שצורפו בתים מלחמת-הנאצים בפולין.

האזרח הישראלי יכול היה רק לתמוה לאן כל זה מוביל. אם תי-פול פצצה בת חמישה מגטון — עשירית ה-כוח של הזבנג הגדול — בכיכר דיונון, תיע-לם כל העיר תליאביב מעל פני האדמה, מבלי להשאיר שריד וזכר. בטוח של בני-ברק, תלי-ברוך ואזור ישרף כל בעלי-חי. בטוח של הרי-צילה וראשון-לציון י-בלו בניאדם פצע-יכחיה חמורים. ובהתאם לתני-אי מוגז-האוויר והרוח, עשויה הנפולת הקטלי-נית לורוע ממת המוני בכל מקום בישראל — מן ועד אילת.

העם

חרב פיפיות

לפי האידיאולוגיה ה-רשמית, הכלולה במגני-לת העצמאות, מדינת ישראל היא מדינת ה-יהודים. היא שייכת ל-יהודי העולם, ומייצגת אותם בכל מעשיה. אידיאולוגיה זו היא חרב פיפיות. היא כבר גרמה סבל רב ליהודי העולם. אך כל עוד נגי-רם סבל זה רק לחלקים המנותקים של הפזורה היהודית — יהודי ברית-המועצות ומדינות-ערב — לא היה איכפת הדבר למנהיגי המדינה.

החודש נתעוררה בפעם הראשונה השא-לה: מה קורה כאשר מתנגש האינטרס של יהודי-ישראל עם האינטרס של קיבוץ יהודי בארץ מערבית? **כפיות טובה.** השאלה עלתה בעקבות הצבעתה של גולדה מאיר בא"ם למען גינוי נאומו של שר-החוץ הדרום-אפריקאי. גולדה הרימה את ידה (בניגוד לרוב שאר מדינות המערב) מפני שלא היתה לה ברירה: הצי-בעה אחרת היתה גורמת לאבדן הקשרים של ישראל בכל מדינות אפריקה, כולל מדינות הקומוניסטים השחורים (העולט הזה 1258).

אולם בדרום אפריקה קיימת עדה יהו-דית חזקה ופורחת, החיה בפחד מתמיד מפני זעם האפריקאנים — הצאצאים ה-גזעניים של המהגרים ההולנדיים. ממשלת דרום-אפריקה ידעה זאת, והשבוע היא הגי-בירה את הלחץ. ראשי דרום-אפריקה גינוי בחריפות את ישראל, האשימו אותה בכפיות טובה, מאחר שהם התיחסו תמיד בחיוב לצינות, בה ראו תנועה קולוניאליסטית גזענית קרובה.

הדברים נאמרו תוך פזילה ברורה לעבר יהודי דרום-אפריקה. אלה הבינו את הרמז. השבוע פירסמה נציגות יהודי דרום-אפריקה הודעה, בה מתחה ביקורת חריפה על הצבעת ישראל והביעה נאמנות בלתי-מסויגת לאדונים הגזעניים של מולדתם.

שאלה נוקבת. יהודי דרום-אפריקה חלשים מדי מכדי שיוכלו להפעיל לחץ חזק על ממשלת ישראל. אך פרשת השבוע עוררה שאלה נוקבת יותר: מה יקרה אם אי-פעם יחייב האינטרס של ישראל, גם לפי דעת הממשלה, לנקוט בעמדה הנוגדת את האינטרסים של ארצות-הברית? למשל בי-יחס למצב הכושים בארצות-הברית? באיזה מצב יועמדו אז היהודים האמריקאיים?

הקואליציה

ענייני קלקה

לפי האימרה הידועה, איאפשר גם לאכול את העוגה וגם לשמור על שלמותה בעת ובעונה אחת. השבוע היה נדמה כי לוי אשכול רוצה להוכיח שדבר כזה אפשרי. מטרתו הסמויה: להבטיח למפא"י בממשלה הבאה רוב מוחלט ושלטון יחיד — ובא תו-זמן להכניס לקואליציה את כל מפלגות מועדון הארבע, כדי למנוע מראש כל אופו-יציה יעילה למעשי מפא"י.

השבוע ניראה הדבר כמעט בלתי-אפשרי. הדגש היה על "כמעט". אשכול העמיד פנים שהוא חותר לקואליציה מצומצמת, אך כיוון הדיונים איפשר למפא"י לעבור ברגע האחרון לקואליציה רחבה.

כן, אבד לא. הגורמים שנעלמו מכל הדיונים על עתיד הממשלה היו אותם אשר בשמם יצאו כל המפלגות המתמקחות למל-חמה במפא"י: שמירת הדימוקראטיה והבטי-חת הפיקוח על מערכת הבטחון. נשאר רק השאיפות החמרניות הגסות והריב על תלו-קת התיקים.

נוצר מצב מגוחך שההסכם הקואליציוני היה תלוי, כביכול, בחיתור פזוט זה או אחר, בשטח הכלכלי, בעוד שהדימוקראטיה והבטחון חדלו להיות גורם בדיון.

אשכול ניהל את הדיונים בשני כיוו-נים. לאחר שמפ"ם סמכה את ידה על הסכמי מפא"י עם אחדות-העבודה, ואילו הדתיים כבר הגיעו להסכם עם אשכול, נש-ארו בזירה רק שני מועמדים: הליברלים ואחדות-העבודה.

הליברלים דרשו בעיקר שני דברים: איש-פזו מבלכתי וביטול חקק של הפיקוח על המטבע הזר. אשכול היה מוכן לצעד חצי-צעד לקראת כל דרישה. הוא הסכים לביטוח-אישפוז כולל, אך בתנאי שייעשה על ידי קופות-ההחולים הקיימות, בתוספת מסד לאוי-מי כללי לאותם אנשים שאינם חברים ב-קופות אלו. למעשה ניטל בכך העוקץ מ-התביעה הליבראלית.

לגבי המטבע הזר היה אשכול מוכן להקים וועדה שתביחן את האפשרות לבי-טול הדרגתי של הפיקוח על המטבע. צעד כזה כמוהו כדחיית הדרישה, אך לאותם מני-היגוי ליברלים, שהיו מעוניינים בהצטרפות לממשלה בכל מחיר, נראו חצאי צעדים אלה כמספיקים (ראה להלן).

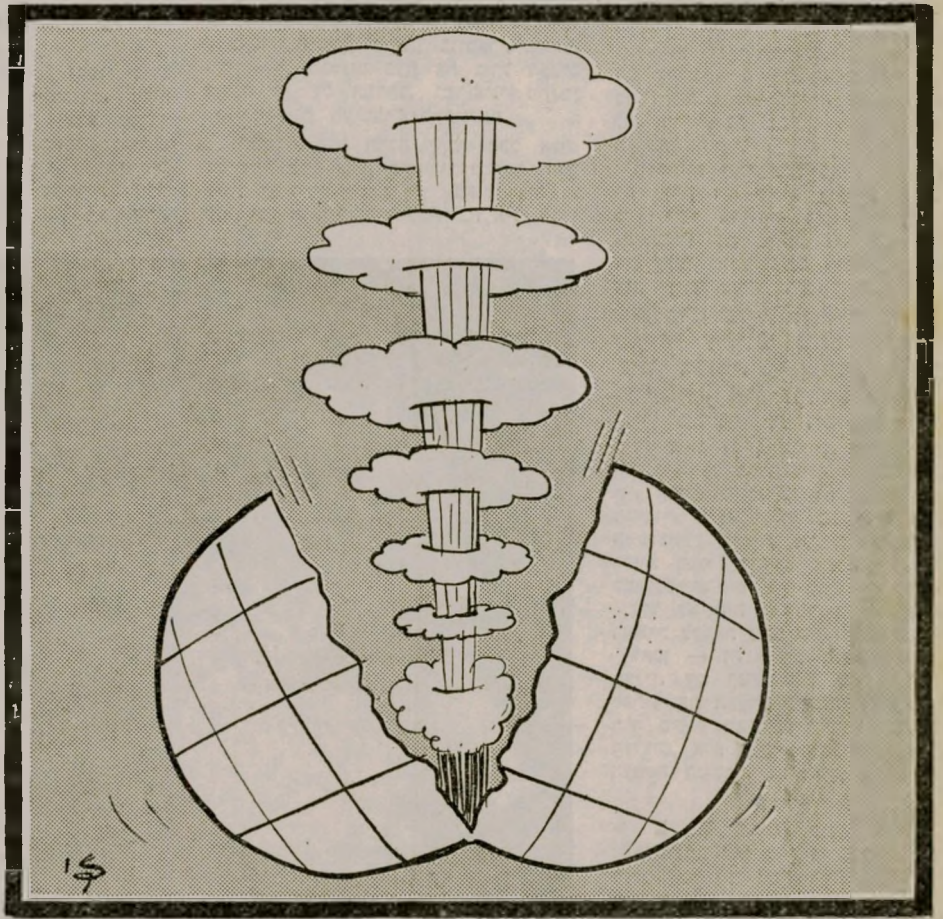
70% מם הבנחה. הדיון עם השמאל היה מסובך יותר. נציגי אחדות-העבודה הציבו שורה שלמה של דרישות ככלכליות, התמקחי על כל אחת מהן בניפרד עם אש-כול. שר-האוצר, הראה כל תביעה בשטח הכלכלי כפגיעה אישית בו עצמו, והגבלת צעדיו בעתה, לא היה מוכן אף לדון בתביעות השמאל.

"אני לא פחות חלוץ מכם", טען מרכיב הממשלה, "ואני גם לא פחות מבין מכם — תסמכו עלי".

נקדת המיצא לכל ההסדרים היתה לגבוי קווי-היסוד, שנחתמו לפני שש שנים, ובהם לא היה אשכול מוכן לזוץ.

שינוי יחס המיסים הישירים והעקיפים, העלאת תקרת מס-הכנסה (דרישת השמאל: עד 70%), הקלות למיעוטי-היכולת — בכל התביעות האלה לא היה אשכול מוכן אף לדון. הוא הסכים לשתי הביעות בלבד: להחמרת העונשים לפרשצי מס-הכנסה, ול-הקמת ועדה שתבדוק מה הסיבות לרווחים המ פרוים של חברות-ענק שונות. בהשוואה לדרישות איתן העלו מפלגות השמאל לפני הבחירות, נראו ההישגים הפעוטים בתחום הבטחון והכלכלה מגוחכים.

סומים בארובה. גם לאחר כל ההבטי-חות, הגישושיטים, הצעדים וחצאי-הצעדים של מנהלי המשאיותהמתן, נשארו עדיין השבוע כולם כנגששים באפילה. אנשי מפא"י לא העזו להחליט לבדם בשם עניין בעל ערך. בכל מיקרה כזה פנו לשמעון פרס, שהש-תתף גם הוא בדיונים, ביקשו ממנו: שאל את זה אצל הוקן.

„עולם ישן עדי יסוד נחריבה...“

שהשמאל, הבטוח בפחות, תובע להבטיח לפחות את ההכנסה הריאלית של העובדים עלידי סובסידיות ומלווא-חובה לעשירים. אשכול עצמו אינו מוכן לדון או לשוחח בשאלה זו עם איש.

● תגבר התנועה בעולם להמתיק את עונשו הצפוי של אדוקת אייכמן. תנועה פונטאנית זו, שנתעוררה בימים האחרונים בכמה מקומות וטח, תקבל תנופה רבתי מייד עם פרסום פסק-הדין, תעלה לכותרות כל העתונות ותחנות הטלביזיה בעולם המערבי.

● יתכן כי הממונה על שירותי הבטחון ימונה מעתה עלי ידי הממשלה כולה, אולם מפקד הש.ב. עצמו יוסיף גם להבא להתמנות עלידי דויד בן-גוריון לבדו. זה הסיכום שיוצע, במקרה הצורך, עלידי מפא"י למפלגות השמאל. לעומת זאת יישמר גם להבא שם הממונה על שירותי הבטחון בסוד כמוס, בניגוד למקובל ברוב המדינות הדמוקראטיות.

● בקרוב יתפרסם מינשר חגיגי של אמנים ידועיים נגד השחתת נוף הארץ, תיכנון הערים הבעור והשנור האמנותי הקלוקל. המינשר, עליו יחתמו עשרות ציירים ופסלים, ביניהם זריצקי, דניצ'ר ותומרקין, נועד לעורר דעת-קהל ולהכריח את הממשלה להקים מוסד לאומי לתיכנון אסתטי.

● שלוש שאילתות יוגשו בימים הקרובים לכנסת, בעניין הילד החמוף יוספה שוחמכר. שאילתא אחת תונש עלידי ח"כ אגודת ישראל, והיא תופנה לשר המשטרה בתלונה על פעולות המשטרה בעת ניהול חקירתה. שתי השאילתות האחרות יבקשו משר המשטרה ומשר המשפטים להסביר מה עשו עד כה לגילוי הילד, ומדוע לא הועמדו עדיין לדין אותם אנשים שיש הוכחות על חלקם בהעלמת הילד והסתרתו. אחד ממגישי שתי השאילתות יהיה כנראה ח"כ מפא"י מנחם כהן.